

Mannauðsstefna Akureyrarbæjar

Markmið mannaússtefnunnar er að tryggja að hjá Akureyrarbæ starfi hæft og ánægt starfsfólk sem veitir góða þjónustu.

Í mannaússtefnunni felast þær væntingar sem Akureyrarbær hefur til starfsfólks ásamt þeim væntingum sem starfsfólk hefur til Akureyrarbæjar sem vinnustaðar.

Mannaússtefnan á að stuðla að góðum starfsskilyrðum þar sem borin er umhyggja fyrir starfsfólki og það getur dafnað í starfi. Hún lýsir vilja bæjaryfirvalda til að byggja upp vinnustað þar sem vellíðan starfsfólks er höfð í fyrirrúmi og vinnuumhverfi er heilsusamlegt. Það er sameiginleg ábyrgð alls starfsfólks og bæjaryfirvalda að efla vellíðan og velferð í starfi og að vinnustaðir vinni markvisst að heilbrigðum og góðum starfsanda, gagnkvæmri virðingu meðal starfsfólks, góðum samskiptum og vinnugleði.

Í stefnunni er fjallað um markmið sem bæjaryfirvöld setja til að stuðla að starfsánægju, hæfni, árangri og velferð starfsfólks. Hverju undirmarkmiði fylgja ákveðnar aðgerðir og tilgreindir eru þeir aðilar sem bera ábyrgð á framkvæmd þeirra. Lögð er áhersla á að gæta jafnræðis í öllum aðgerðum og fjallað er um réttindi og skyldur starfsfólks í sérstökum kafla.

Leiðarljós mannaússtefnunnar eru:

Hæfni – Jafnræði – Ánægja

Akureyrarbær vill umfram allt veita íbúum sínum góða þjónustu og það er sameiginlegt verkefni starfsfólks og stjórnenda sveitarfélagsins að ná þessu takmarki. Slíkt samstarf byggist á gagnkvæmu trausti og virðingu þar sem hver og einn ber ábyrgð á eigin verkum og viðhorfum. Akureyrarbær einsetur sér að veita framúrskarandi þjónustu. Þjónustugildi bæjarins eru:

Fagleg - Lipur - Traust

Starf stjórnandans hefur mikil áhrif á gæði þeirrar þjónustu sem bærinn veitir íbúum sínum. Mannauðsstefnan er leiðarvísir fyrir stjórnendur um hvernig best sé að skipuleggja dagleg störf starfsfólks þannig að árangur náist og líðan fólks á vinnustaðnum verði sem best. Akureyrarbær skilgreinir hlutverk stjórnenda nánar í sérstöku stefnuskjali.

Ráðningar

Ráða hæft og metnaðarfullt starfsfólk

með því að

- auglýsa störf samkvæmt gildandi reglum Akureyrarbæjar og ákvæðum kjarasamninga um auglýsingar starfa
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- gæta jafnræðis við ráðningar í störf
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- stjórnendur noti leiðbeiningar í stjórnendahandbók um vinnulag við ráðningar
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- skilgreina menntunar- og hæfniskröfur í starfsauglýsingum í samræmi við starfslýsingar
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarði:

- Sértek spurning í stjórnendamati

Nýtt starfsfólk

Taka vel á móti nýju starfsfólki

með því að

- allt nýtt fastráðið starfsfólk fari á nýliðanámskeið þar sem það er frætt um starfsemi og markmið Akureyrarbæjar ásamt réttindum sínum og skyldum
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta skipuleggur, forstöðumenn og embættismenn senda nýtt starfsfólk á fræðsluna
- allir nýir stjórnendur og staðgenglar þeirra fari á nýliðafræðslu fyrir stjórnendur
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta skipuleggur, embættismenn senda nýja stjórnendur á fræðsluna
- veita starfsfólki allar nauðsynlegar upplýsingar og kynningu á vinnustaðnum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- nýtt starfsfólk fái viðeigandi tilsögn og leiðbeiningu í upphafi starfs, t.a.m. frá samstarfsmanni og/eða stjórnanda
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- stjórnendur hafi aðgang að og noti gátlista um móttöku nýrra starfsmanna
Ábyrgð: Embættismenn og forstöðumenn
- embættismenn hafi aðgang að og noti gátlista um móttöku nýrra stjórnenda
Ábyrgð: Embættismenn

Mælikvarðar:

- Sértek spurning í stjórnendamati
- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Starfsþróun

Gera starfsfólki kleift að eflast í starfi

með því að

- starfsfólk hafi innsýn í og áhrif á þróun vinnustaðarins og eigin starfsskilyrði með góðu aðgengi að næsta yfirmanni og hafi tækifæri til að koma hugmyndum sínum á framfæri
Ábyrgð: Forstöðumenn, embættismenn og starfsfólk
- starfsfólk nýti þau tækifæri sem bjóðast til að eflast í starfi
Ábyrgð: Starfsfólk
- tryggja jafnræði við starfsþróun
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarði:

- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Starfslok

Standa faglega að starfslokum

með því að

- stjórnendur noti gátlista við starfslok
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- stjórnendur eigi starfslokasamtöl við starfsfólk til að tryggja að starfsþekking haldist innan vinnustaðarins og greina ástæður þess að starfsfólk lætur af störfum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- bjóða starfsfólki námskeið til að undirbúa starfslok vegna aldurs
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta
- starfsfólk láti af störfum eigi síðar en í lok þess mánaðar sem það verður 70 ára nema kjarasamningur kveði á um annað. Við sérstakar aðstæður getur starfsmannastjóri veitt undanþágu frá þessu ákvæði
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Sértek spurning í stjórnendamati

Jafnrétti

Vinna markvisst að jafnrétti

með því að

- fara eftir Jafnréttisstefnu Akureyrarbæjar
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- vinna gegn því að störf flokkist í kvenna- og karlastörf
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- stuðla að jöfnum hlut kynjanna í stjórnunar- og áhrifastöðum
Ábyrgð: Embættismenn

- konum og körlum sem starfa hjá Akureyrarbæ standi til boða sömu tækifæri til símenntunar og starfsþróunar
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Hlutfall karla og kvenna á vinnustöðum
- Hlutfall karla og kvenna í stjórnunarstöðum
- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Stjórnunarhættir

Tryggja að starfslýsingar séu til fyrir öll störf

með því að

- starfslýsingar verði gerðar fyrir öll störf og skráðar í skjalakerfi
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- gera starfslýsingar um leið og ný störf verða til og endurskoða þær eftir þörfum en þó eigi sjaldnar en á fimm ára fresti
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Hlutfall starfa sem ekki hafa starfslýsingu
- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Allt fastráðið starfsfólk í meira en 30% starfshlutfalli fari í starfsþróunarsamtal árlega á öllum vinnustöðum

með því að

- í boði verði námskeið um starfsþróunarsamtöl
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta
- tryggja eftirfylgni með því að yfirmenn skrái í mannauðskerfið að starfsþróunarsamtali sé lokið
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Fyrir 1. janúar ár hvert skal yfirmaður hafa lokið skráningu starfsþróunarsamtala liðins árs
- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Markviss og öflug fræðsla fyrir stjórnendur

með því að

- fræðsla verði í samræmi við þarfir stjórnenda og gæði hennar metin
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta og fræðslunefnd
- starfsdagar stjórnenda verði tvisvar á ári þar sem stjórnendum gefst kostur á að eflast sem leiðtogar, fræðast og ræða sameiginleg málefni
Ábyrgð: Bæjarstjóri og starfsmannáþjónusta

Mælikvarði:

- Niðurstöður úr námsmati

Símenntun

Efla þekkingu og hæfni innan vinnustaða í samræmi við breytilegar kröfur sem gerðar eru um þjónustu Akureyrarbæjar

með því að

- nota starfsþróunarsamtöl og starfslýsingar til að meta fræðsluþarfir
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- gera símenntunaráætlun fyrir hvern vinnustað og endurskoða árlega í kjölfar starfsþróunarsamtala
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- tryggja jafnræði við símenntun sem tekur mið af mismunandi eðli starfa og fræðsluþörf í ólíkum störfum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Sértæk spurning í stjórnendamati
- Sértæk spurning í starfsmannakönnun

Upplýsingamiðlun og boðleiðir

Stjórnendur og starfsfólk hafi greiðan aðgang að upplýsingum, þekki boðleiðir og hafi sem besta innsýn í starf samstarfsaðila innan bæjarkerfisins

með því að

- starfsmanna- og stjórnendahandbækur séu aðgengilegar á vef Akureyrarbæjar og uppfærðar reglulega
Ábyrgð: Starfsmannaþjónusta
- tryggja vettvang til upplýsingamiðlunar innan vinnustaða
Ábyrgð: Forstöðumenn
- stofnanir og deildir noti vef Akureyrarbæjar til að miðla upplýsingum um starfsemi sína og uppfæri þær reglulega
Ábyrgð: Embættismenn og forstöðumenn deilda og stofnana undir eftirliti Akureyrarstofu

Mælikvarði:

- Sértæk spurning í starfsmannakönnun

Samkennd og gagnkvæm virðing

Starfsfólk sýni samstarfsfólki og stofnunum /vinnustöðum Akureyrarbæjar virðingu og komi fram af heilindum

með því að

- nýta vinnustaðaheimsóknir og kynningar á vinnustöðum Akureyrarbæjar
Ábyrgð: Forstöðumenn, embættismenn og starfsfólk

- starfsfólk hafi tækifæri til að koma ábendingum og hugmyndum, er varða málefni bæjarins, á framfæri á starfsmannavef Akureyrarbæjar
Ábyrgð: Starfsmannaþjónusta
- hafa hugfast að *við vinnum öll hjá sama vinnuveitanda*
Ábyrgð: Allt starfsfólk Akureyrarbæjar

Mælikvarði:

- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Fjölskylduvænn vinnustaður

Vinnustaðir Akureyrarbæjar séu fjölskylduvænnir þannig að starfsfólk geti samræmt starfs- og fjölskylduábyrgð

með því að

- gefa starfsfólki kost á mismunandi starfshlutfalli og sveigjanlegum vinnutíma eftir því sem verkefni og aðstæður leyfa
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- gera starfsfólki kleift að minnka starfshlutfall tímabundið vegna fjölskylduábyrgðar, t.d. umönnunar barna eða veikinda í fjölskyldunni, eftir því sem verkefni og aðstæður leyfa
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- hvetja bæði kyn til að nýta fæðingarorlof og taka foreldraorlof
Ábyrgð: Forstöðumenn, embættismenn og starfsfólk
- hvetja foreldra til að skipta með sér heimaveru vegna veikinda barna
Ábyrgð: Forstöðumenn, embættismenn og starfsfólk

Mælikvarði:

- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Heilbrigði, öryggi og vinnuvernd

Á vinnustöðum Akureyrarbæjar sé gott starfsumhverfi þar sem heilsuefling, starfsandi, aðbúnaður og öryggi er til fyrirmyndar

með því að

- vinnustaðir vinni markvisst að heilbrigðum og góðum starfsanda, gagnkvæmri virðingu meðal starfsfólks, góðum samskiptum og vinnugleði
Ábyrgð: Embættismenn, forstöðumenn og starfsfólk
- allir vinnustaðir Akureyrarbæjar geri áhættumat (skv. lögum um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum nr. 46/1980)
Ábyrgð: Embættismenn, forstöðumenn, öryggisverðir og öryggistrúnaðarmenn
- líða ekki einelti, kynbundna og kynferðislega áreitni/ofbeldi á vinnustöðum Akureyrarbæjar
Ábyrgð: Allt starfsfólk
- vinna að forvörnum gegn áreitni á vinnustað með fræðslu, reglum og markvissri meðferð þeirra mála sem upp kunna að koma
Ábyrgð: Embættismenn, forstöðumenn, starfsfólk og starfsmannaþjónusta

- starfandi verði Heilsuráð Akureyrarbæjar sem veitir heilsueflingarnefndum vinnustaða stuðning og upplýsingar og stendur fyrir fræðslu um heilsueflingu
Ábyrgð: Bæjarstjóri
- starfandi verði heilsueflingarnefndir innan vinnustaða sem hafa það hlutverk að stuðla að heilsueflingu og góðu vinnuumhverfi á hverjum vinnustað auk þess að vera tengiliðir við Heilsuráð Akureyrarbæjar
Ábyrgð: Heilsuráð, starfsfólk Akureyrarbæjar, embættismenn og forstöðumenn
- hafa velferð og líðan í huga við gerð vaktaskipulags
Ábyrgð: Embættismenn, forstöðumenn og starfsfólk á vaktavinnustöðum
- skipuleggja fræðslu um vaktaskipulag og áhrif þess á heilsu
Ábyrgð: Starfsmannaþjónusta
- halda yfirvinnu innan hóflegra marka af vinnuverndar- og fjölskylduástæðum og fara eftir gildandi reglum um yfirvinnu
Ábyrgð: Kjarasamninganefnd, embættismenn, forstöðumenn og starfsfólk
- mötuneyti á vegum Akureyrarbæjar bjóði upp á heilsusamlegt fæði
Ábyrgð: Embættismenn, forstöðumenn og yfirmenn mötuneyta
- hvetja til notkunar heilsusamlegra og umhverfisvænna samgangna til og frá vinnu og á vinnutíma
Ábyrgð: Heilsuráð, heilsueflingarnefndir á vinnustöðum og starfsfólk

Mælikvarðar:

- Hlutfall vinnustaða með áhættumat
- Sértekur spurningar í starfsmannakönnun
- Sértekur spurning í stjórnendamati

Viðverustjórnun

Starfsfólki sé sýnd umhyggja og aðhald í tengslum við fjarveru, stuðlað sé að farsælli endurkomu til vinnu eftir langtímaveikindi og leitast við að draga úr álagi sem forföll starfsmanna valda samstarfsmönnum

með því að:

- ræða viðveru starfsfólks í árlegum starfsþróunarsamtölum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- hafa samband við starfsmann í veikindum eigi síðar en fimm dögum eftir að hann tilkynnir veikindi. Ef um langvarandi veikindi er að ræða er mikilvægt að stjórnendur hafi reglulega samband við starfsmanninn
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- boða starfsfólk, sem er oft, lengi eða reglulega frá vinnu, í viðverusamtal. Slíkt samtali er boðað þegar starfsmaður hefur verið fjarverandi í tíu daga eða fleiri annarsvegar eða hinsvegar fjögur skipti, tvo daga eða fleiri í hvert skipti, á sex mánaða tímabili. Sjúkdómar eru einkamál en fjarvera starfsmanns hefur áhrif á vinnustaðinn og hana þarf að ræða
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- stuðla að árangursríkri endurkomu til vinnu eftir langtímaveikindi. Mikilvægt er að hún sé vel skipulögð í samráði við starfsmanninn og sérfræðinga sem koma að málum hans ef við á
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarðar:

- Sértekur spurningar í starfsmannakönnun
- Sértekur spurning í stjórnendamati

Samræma viðbrögð á vinnustöðum Akureyrarbæjar vegna fjarveru starfsfólks og gæta jafnræðis. Mikilvægt er að starfsfólk og stjórnendur fylgi skýrum verkferlum við tilkynningar, skráningar og viðbrögð við fjarveru

með því að:

- leyfileg fjarvera um skemmri tíma sé skýrt skilgreind og að til séu verklagsreglur fyrir vinnustaði vegna annarrar fjarveru en vegna veikinda
Ábyrgð: Embættismenn
- til séu verklagsreglur fyrir launalaus leyfi hjá Akureyrarbæ
Ábyrgð: Embættismenn og starfsmannþjónusta
- til séu verklagsreglur fyrir vinnustaði um tilkynningar um fjarveru og beiðnir um heimildir til fjarveru
Ábyrgð: Embættismenn
- ópersónugreinanlegar tölulegar upplýsingar um fjarveru á hverjum vinnustað verði reglulega teknar saman og kynntar starfsfólki
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn

Mælikvarði:

- Sértekur spurningar í stjórnendamati

Framúrskarandi þjónusta

Stuðla að framúrskarandi þjónustu starfsfólks Akureyrarbæjar

með því að:

- starfsfólk tileinki sér gildin fagleg, lipur og traust
Ábyrgð: Starfsfólk
- vinnustaðir vinni markvisst að innleiðingu þjónustugilda
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- þjónusta verði hluti af efnistöku í nýliðafræðslu
Ábyrgð: Starfsmannaþjónusta
- meta gæði þjónustu á öllum vinnustöðum
Ábyrgð: Bæjarstjóri og embættismenn

Mælikvarði:

- Sértek spurning í stjórnendamati
- Sértek spurning í starfsmannakönnun

Þjónusta starfsfólks Akureyrarbæjar er:

Fagleg

- Við höfum góða þekkingu á verkefnum okkar
- Við hjálpumst að innan og á milli vinnustaða
- Við beinum erindum í réttan farveg og vísum þeim áfram fremur en fólki
- Við nýtum okkur kvartanir og ábendingar til að bæta þjónustuna
- Við erum áreiðanleg, orðvör og orðheldin

Lipur

- Við tökum vinsamlega á móti fólki, brosum, heilsum og hlustum
- Við sýnum fólki athygli um leið og það birtist
- Við svörum síma eins fljótt og unnt er án þess að hann trufla aðra þjónustu
- Við svörum erindum eins fljótt og hægt er
- Við leitum góðra leiða og lausna

Traust

- Við komum heiðarlega fram við alla og gætum jafnræðis
- Við sýnum trúnað og traust og gætum þagmælsku
- Við sýnum öllum virðingu, umburðarlyndi og skilning
- Við gætum viðkvæmra gagna og upplýsinga
- Við erum snyrtileg og berum virðingu fyrir umhverfi okkar

Reglur um réttindi og skyldur starfsfólks Akureyrarbæjar

Almenn réttindi og skyldur starfsfólks fara eftir gildandi lögum og samþykktum, kjarasamningum á hverjum tíma og reglum þessum. Launakjör skulu ákvörðuð á grundvelli kjarasamninga og reglna sem sveitarfélagið setur sér.

Með undirritun ráðningarsamnings samþykkir starfsmaður að hlíta reglum þessum. Jafnframt samþykkir núverandi starfsfólk að hlíta reglum þessum með undirritun sinni hjá næsta yfirmanni.

Starfsfólk:

- fylgir þeim reglum, samþykktum og stefnum sem í gildi eru hjá Akureyrarbæ um árangur og háttarni
- fylgir lögum og sérstökum reglum deilda og stofnana bæjarins eins og þær eru hverju sinni
- sem jafnframt er stjórnendur skal starfa í samræmi við skilgreint hlutverk og skyldur stjórnenda hjá Akureyrarbæ
- vinni eftir stefnu vinnustaðar síns af heilindum og trúmennsku
- hlíti lögmætum fyrirmælum yfirmanns síns, s.s. samkvæmt starfslýsingu, reglum og stefnum Akureyrarbæjar
- sinni starfi sínu af samviskusemi og sýni kurteisi, lipurð og réttsýni
- starfi fyrst og fremst í þágu bæjarbúa sem leggur þeim þá skyldu á herðar að setja almannahagsmuni ofar sérhagsmunum
- gæti þess að framkoma og athafnir á vinnustað og utan hans samrýmist starfinu sem það gegnir
- gæti jafnræðis og virðingar gagnvart samstarfsmönnum, bæjarbúum og viðskiptavinum óháð kynferði, kynhneigð, trúarbrögðum, stjórnámálaskoðunum, uppruna, litarhætti, efnahag, ætterni, fötlun, aldri, sjúkdómum eða annarrar stöðu
- gæti þagmælsku og trúnaðar varðandi málefni samstarfsmanna, bæjarbúa og viðskiptavina, sem það verður áskynja í starfi, og gildir þagnarskylda þó látið sé af starfi
- þiggi ekki greiðslur eða annan viðurgjörning frá viðskiptamönnum sem túlka má sem persónulega þóknun fyrir greiða
- stofni ekki til eigin atvinnurekstrar eða umboðsstarfsemi, gegna starfi í þjónustu annarra eða taka sæti í stjórn atvinnufyrirtækis nema með leyfi yfirmanns
- stundi ekki starfsemi sem telja má að sé í samkeppni við starfsemi bæjarins/vinnustaðarins
- sem jafnframt situr í bæjarstjórn eða fastanefndum á vegum sveitarfélagsins skal víkja sæti við meðferð og afgreiðslu mála sem varða vinnustaði þeirra, þá sjálfa eða nána vandamenn svo sérstaklega að ætla megi að afstaða þess mótist að einhverju leyti af því
- er ekki undir áhrifum ávana- og vímuefna af neinu tagi á vinnutíma
- reykir ekki á vinnustöðum Akureyrarbæjar og á lóðum þeirra á vinnutíma

Brot á reglum þessum getur varðað áminningu og ef brot er ítrekað getur það varðað uppsögn úr starfi.

Eftirfylgni og aðgerðir

Til þess að tryggja eftirfylgni með mannauðsstefnunni ætla Akureyrarbær að:

- kanna hvert ár starfsánægju og starfsumhverfi
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta
- kynna og vinna með niðurstöður kannana á vinnustöðum og gera í framhaldinu áætlanir um viðbrögð við niðurstöðum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- framkvæma stjórnendamát árlega
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta
- uppfæra gátlista fyrir stjórnendur um framkvæmd mannauðsstefnunnar að lágmarki einu sinni á ári.
Ábyrgð: Starfsmannáþjónusta
- sjá um að mannauðsstefnan sé kynnt fyrir starfsfólki og sé aðgengileg á öllum vinnustöðum
Ábyrgð: Forstöðumenn og embættismenn
- nýta mælikvarða stefnunnar við gerð starfsáætlana
Ábyrgð: Embættismenn og fagnefndir
- endurskoða mannauðsstefnuna eigi sjaldnar en á fjögurra ára fresti
Ábyrgð: Bæjarráð